

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KEREITE YA 12

SESOTHO PUO YA TLATSETSO YA PELE (FAL)

PAMPIRI YA 3 (P3)

PUDUNGWANA 2012

MATSHWAO: 100

NAKO: dihora tse 2½

Pampiri ena e na le maqephe a 7.

DITAELO HO MOHLAHLAHOBUWA

1. Pampiri ena e arotswe DIKAROLO tse THARO, e leng:

KAROLO YA A:	Moqoqo	(50)
KAROLO YA B:	Ditema tsa kgokahano tse telele	(30)
KAROLO YA C:	Ditema tsa kgokahano tse kgutshwane	(20)

2. Araba potso e le NNGWE karolong e nngwe le e nngwe.
3. Araba dipotso TSOHLE ka Sesotho.
4. Qala karolo e NNGWE le e NNGWE leqephepeng le LETJHA, mme o sehe mola qetellong ya karolo ka nngwe.
5. Karolong e nngwe le e nngwe etsa moralo (ka ho iketsetsa mmapa wa monahano, daekeramo kapa tjhate e bontshang tatellano ya mehopollo ya sehlooho kapa etsa feela lenane la dintlha tseo o tla ngola ka tsona boitokisetsong ba hao ba ho hlahisa tema e hlokehang). Boela o lekole botjha mosebetsi wa hao ka ho o bala hape, ho o nahanisisa, ho o lokisa diphoso, le ho nehelana ka sehlahiswa se phethetsweng. Sebedisa pensele ha o lokisa diphoso. O tla abelwa matshwao bakeng sa ho ela hloko mehato ena.
6. Meralo yohle e totobatswe hantle hore ke meralo, pele ho hlahiswa tema e ngolwang.
7. O eletswa ho sebedisa nako ya hao tjena:
KAROLO YA A:	metsotso e 80
KAROLO YA B:	metsotso e 40
KAROLO YA C:	metsotso e 30
8. Nomora dikarabo tsa hao feela jwalo ka ha dipotso di nomorilwe pampiring ya dipotso.
- ELA HLOKO: Ngola nomoro le sehlooho sa moqoqo oo o o kgethileng.
9. Ngola sehlooho se loketseng potso eo o e kgethileng, kapa sehlooho seo o iqapetseng sona dipotsong tseo ho sa nehelanwang ka dihlooho ho tsona.
- ELA HLOKO: Sehlooho se se ke sa balellwa ha ho balwa palo ya mantswa.
10. Ngola ka mongolo o makgethe o balehang.

KAROLO YA A: MOQOQO**POTSO YA 1**

Kgetha sehlooho se le SENG mme o ngole moqoqo wa bolelele ba mantswe a 250 ho isa ho a 300. Hopola ho etsa moralo wa tema ya hao le ho boela o e bala hape ho lokisa diphoso.

- 1.1 Ho na le pale eo le kileng la e phetelwa mme ha o e lebale. Ngola moqoqo oo ho wona o phetang pale eo. Sehlooho sa moqoqo e be:

Pale eo nke keng ka e lebala lekgale.

[50]

- 1.2 Batho ba bang ba re tharollo dikotsing tsa mebileng, e ka tliswa ke phokotso ya moedi wa lebelo. Feela wena o na le maikutlo a fapaneng le ana. Ngola moqoqo oo sehlooho sa wona e leng:

Kotlo e boima ho batlodi ba molao ke yona feela tharollo dikotsing tsa mebileng.

[50]

- 1.3 O ne o le teng moketeng ha dinokwane di itahlela moketjaneng oo mme di o senya. Ngola moqoqo oo sehlooho sa wona e leng:

Tsa re senyetsa mokete tseo dinokwane!

[50]

- 1.4 Diselefounu ke disebediswa tsa bohlokwa kajeno leha ho le jwalo di ntse di baka mathata. Ngola moqoqo oo sehlooho sa wona e leng:

Botle le bobo ba diselefounu.

[50]

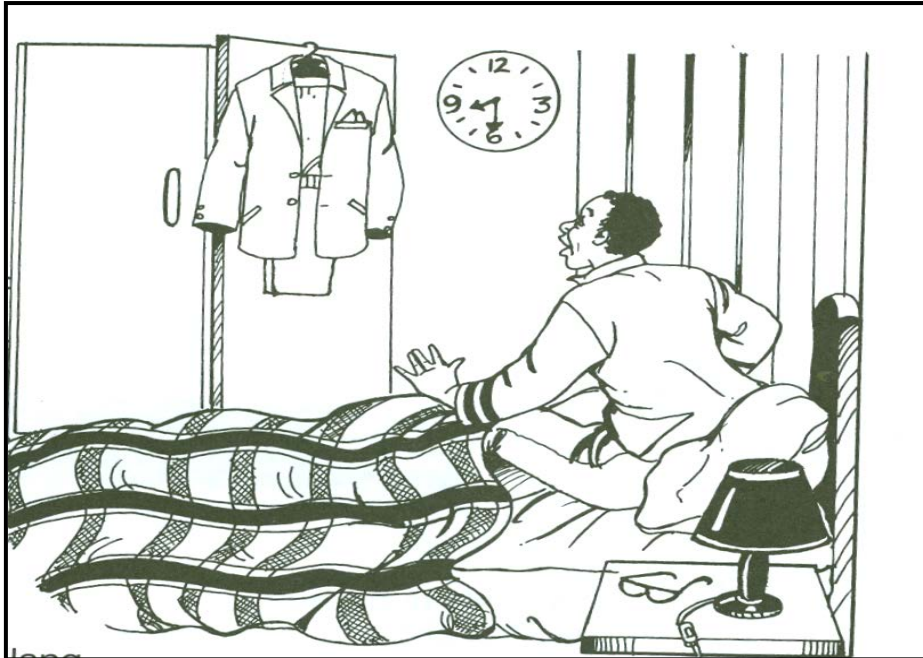
- 1.5 Tshebediso e mpe ya dithethefatsi e atile baithuting ba bangata. Ngola moqoqo oo ho wona o nehelanang ka mehopolo ya hao ya kamoo bothata bona bo ka rarollwang kateng. Sehlooho sa moqoqo e be:

Tharollo tshebedisong e mpe ya dithethefatsi baithuting.

[50]

1.6 Kgetha setshwantsho se le SENG ho tseba tse latelang mme o etse qeto ya hore se bolelang, ebe o ngola moqoqo ka sona. Neha moqoqo wa hao sehlooho.

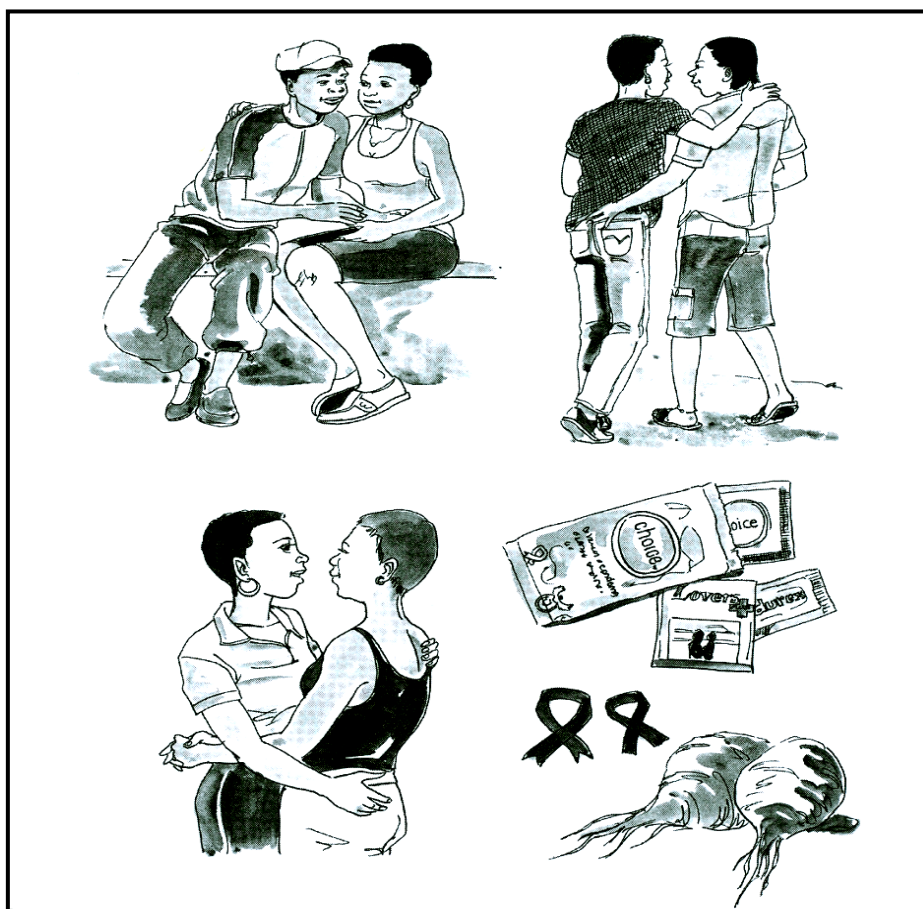
1.6.1

[Setshwantsho sena se qotsitse bukeng ya Sediba, NE Maletle 2005:62]

[50]

1.6.2

[Setshwantsho sena se qotsitse bukeng ya Mmampodi, MR Phuroe le ba bang 2008:48]

[50]

1.6.3

[Setshwantsho sena se qotsitswe bukeng ya Sediba, NE Maletse 2005:62]

[50]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA A:

50

KAROLO YA B: DITEMA TSA KGOKAHANO TSE TELELE**POTSO YA 2**

Kgetha mme o ngole tema e le NNGWE ya bolelele ba mantswe a 120 ho isa ho a 150 (dikahare feela). Ngola feela nomoro ya potso le tema eo o e kgethileng. Hopola ho etsa moralo wa tema ya hao, le ho boela o e bala hape ho lokisa diphoso.

- 2.1 Motswala wa hao o hlolehile ho pasa ditlahlobong tsa mariha. Mo ngolle **lengolo** leo ka lona o mo kgothatsang. [30]
- 2.2 Motswalle wa hao o ithatela meketjana le menate hoo a se nang taba le dithuto tsa hae. Jwale o mo etetse ho tla buisana le yena ka boitshwaro bona ba hae. Ngola **puisano** e pakeng tsa lona. [30]
- 2.3 Sehlopha sa naha sa bolo ya maoto BafanaBafana, se boetse se hlolehile ho kenela thonamente ya mohope wa Afrika. Ngola **Atikele** e yang koranteng mme o hlahise maikutlo a hao ka taba ena. [30]
- 2.4 Ntate wa hao o sa tswa qala kgwebo ya bohahlaudi empa kgwebo ena e na le bothata ba ho hohela bahahlaudi. Ngola **boroutjhara** ho bapatsa kgwebo ena. [30]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA B: 30

KAROLO YA C: DITEMA TSA KGOKAHANO TSE KGUTSHWANE**POTSO YA 3**

Kgetha mme o ngole tema e le NNGWE ya bolelele ba mantswe a 80 ho isa ho a 100. Ngola feela nomoro ya tema eo o e kgethileng. Hopola ho etsa moralo wa tema ya hao, le ho boela o e bala hape ho lokisa diphoso.

- 3.1 Ausi wa hao o na le kgwebo e etsang dihlahiswa tsa letlalo. O etsa mabanta, mekotlana ya basadi le meqathatso. Ngola **papatso** e bapatsang kgwebo ena. [20]
- 3.2 O ne o ile sebokeng sa baithuti Thekong moo baithuti ba neng ba tshohla ditsela tse fapaneng tsa ho ithuta le bohlokwa ba thekenoloji dikolong. Ngola diketsahalo tseo tsa matsatsi a mararo **bukatsatsing/Dayaring** ya hao. Se le bale ho totobatsa dintho tse ntjha tseo o ithutileng tsona sebokeng seo. [20]
- 3.3 Motswalao o batla ho tla lata diforomo Univesithing ya Lerothodi mme ha a tsebe moo univesithi e leng hona teng. Mo ngolle **ditshupiso** tseo a lokelang ho di latela ho tloha seteisheneng sa Mothusi, ho ya fihla univesithing ya Lerothodi.
- Ithuse ka mmapa oo o o fuweng leqepheng la 7 la pampiri ena ya dipotso. [20]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA C: 20
MATSHWAO OHLE A PAMPIRI ENA: 100

3.3 MMAPA

				UNIVESITHI YA LEROTHODI	
Mmila wa Mohale	Mmila wa Mohale	Mmila wa Mohale	Mmila wa Mohale	Mmila wa Mohale	Mmila wa Mohale
	Mabenkele a GAME	Lebenkele la Pep		Lebenkele la Steers	
Mmila wa Bereng	Mmila wa Bereng	Mmila wa Bereng	Mmila wa Bereng	Mmila wa Bereng	Mmila wa Bereng
Banka ya FNB	EDGARS	Lebenkele la Ramatheola		McDonald's	MABENKELE A DIPHAHLO
Mmila wa Letsie	Mmila wa Letsie	Mmila wa Letsie	Mmila wa Letsie	Mmila wa Letsie	Mmila wa Letsie
KFC	Poso	Nando's		Banka ya ABSA	Laeborari
	Mmila wa Naledi	Mmila wa Naledi	Mmila wa Naledi	Mmila wa Naledi	Mmila wa Naledi
SETEISHENE SA MOTHUSI					